

Τμήμα Εργοθεραπείας

Σχολή Φυσικής Αγωγής, Αθλητισμού & Εργοθεραπείας

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ :

Διεπιστημονικότητα – Πολυεπιστημονικότητα

Δρ. Παναγιώτης Ν. Σιαπέρας *ΟΤ*

Επίκουρος Καθηγητής

E-mail: psiapera@ot.duth.gr

Συν-διδάσκουσα: Μαρία Κούτρα *ΟΤ*



ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

1

ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ & ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Η σύγχρονη αποκατάσταση βασίζεται στη συνεργασία διαφορετικών ειδικοτήτων.

Η ποιότητα της φροντίδας εξαρτάται από το επίπεδο συντονισμού και επικοινωνίας.

Τρεις κύριες μορφές συνεργασίας: **Multiprofessional, Interprofessional, Transprofessional.**

Τμήμα
Εργοθεραπείας
Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης



2

ΠΟΛΥΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ (MULTIPROFESSIONAL)

Παράλληλη εργασία διαφορετικών επαγγελματιών υγείας.

Κάθε ειδικότητα δρα ανεξάρτητα, χωρίς κοινό σχεδιασμό.

Περιορισμένη επικοινωνία και συντονισμός.

Εστίαση στην ειδικότητα, όχι στην ολοκληρωμένη φροντίδα.

ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ (INTERPROFESSIONAL)

Συντονισμένη και αλληλεπιδραστική εργασία διαφορετικών ειδικοτήτων.

Κοινός σχεδιασμός, κοινοί στόχοι και τακτική επικοινωνία.

Ο ασθενής βρίσκεται στο κέντρο της φροντίδας.

Μερική αλληλοεπικάλυψη ρόλων και κοινή λήψη αποφάσεων.

ΔΙΑ-ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ / ΥΠΕΡ- ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ (TRANSPROFESSIONAL)

Οι επαγγελματίες ξεπερνούν τα παραδοσιακά όρια των ειδικοτήτων.

Μοιράζονται δεξιότητες και ευθύνες.

Εναλλαγή ρόλων ανάλογα με τις ανάγκες του ασθενή.

Προϋποθέτει εμπιστοσύνη και συνεχή αλληλομάθηση.

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ

**Πολυεπιστημονική
Multiprofessional** →
Παράλληλη εργασία,
περιορισμένη
επικοινωνία.

**Διεπιστημονική
Interprofessional** →
Συντονισμός, κοινοί
στόχοι, συνεργασία.

**Δια-επαγγελματική
Transprofessional** →
Ενοποιημένη πρακτική,
αμοιβαία μάθηση και
κοινή ευθύνη.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ;

Σύμφωνα με τον ΠΟΥ, η αποκατάσταση ορίζεται ως ένα σύνολο παρεμβάσεων που έχουν σχεδιαστεί για τη βελτιστοποίηση της λειτουργικότητας και τη μείωση της αναπηρίας σε άτομα με παθήσεις υγείας σε αλληλεπίδραση με το περιβάλλον τους.

Μια κατάσταση υγείας μπορεί να περιλαμβάνει:

- ασθένεια,
- διαταραχή, τραυματισμό ή τραύμα
- γήρανση,
- στρες
- συγγενής ανωμαλία ή γενετική προδιάθεση.

Η αποκατάσταση στοχεύει στη μεγιστοποίηση των ικανοτήτων του ατόμου να ζει, να δουλεύει και να μαθαίνει.



Τμήμα
Εργοθεραπείας
Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

7

REHABILITATION
2030
a call for action

Η ζήτηση για αποκατάσταση κλιμακώνεται, η ανάγκη διεύρυνσης και ενημέρωσης των επαγγελματιών υγείας παράλληλα με την ενίσχυση των μηχανισμών ρύθμισης και διασφάλισης ποιότητας γίνεται ολοένα και πιο κρίσιμη, ειδικά σε περιβάλλοντα με χαμηλούς πόρους.

Τα πλαίσια επάρκειας αποτελούν βασικό εργαλείο για την ευθυγράμμιση του επιστημονικού προσωπικού με τις ανάγκες του πληθυσμού μέσω της υποστήριξης της εκπαίδευσης και της κατάρτισης.



8

ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΡΟΣΟΝΤΩΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ REHABILITATION COMPETENCY FRAMEWORK

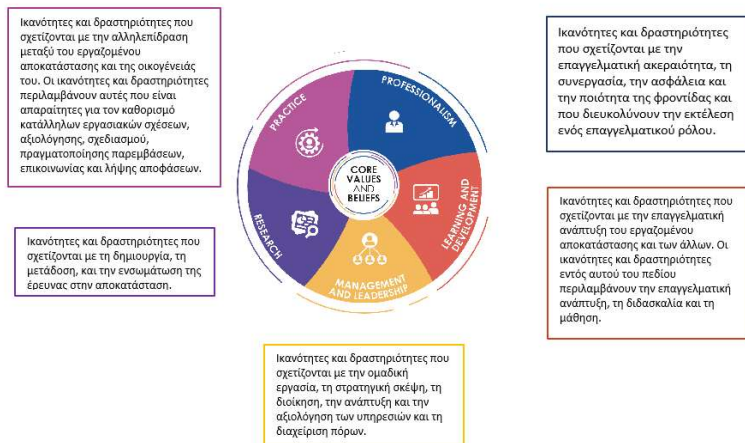


- Αναγνωρίζοντας την ανάγκη για ένα πλαίσιο ικανότητας που μπορεί να «προσαρμοστεί και υιοθετηθεί» από οποιαδήποτε επαγγελματική ομάδα αποκατάστασης ή εξειδίκευση και για οποιοδήποτε περιβάλλον, ο ΠΟΥ, μαζί με τους εταίρους του, ανέπτυξαν το πλαίσιο επάρκειας αποκατάστασης (RCF).
- Το RCF καθορίζει τις βασικές αξίες και πεποιθήσεις που μοιράζεται το δυναμικό όλων των ειδικοτήτων αποκατάστασης και περιλαμβάνει τις ικανότητες, τις συμπεριφορές, τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απαιτούνται για την εκτέλεση του εύρους των δραστηριοτήτων και των καθηκόντων που εμπλέκονται στην πρακτική αποκατάστασης και την παροχή υπηρεσιών.
- <https://apps.who.int/iris/handle/10665/338782>

ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΡΟΣΟΝΤΩΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ REHABILITATION COMPETENCY FRAMEWORK

- Το RCF περιγράφει ικανότητες και δραστηριότητες σε ένα φάσμα επάρκειας (από το επίπεδο 1 έως το επίπεδο 4).
 - Δεν ορίζει διακριτά πρότυπα πρακτικής. Δεν θα πρέπει να ερμηνεύεται ως κατευθυντήρια γραμμή, πρωτόκολλο ή εργαλείο αξιολόγησης απόδοσης, αλλά μάλλον χρησιμοποιείται ως αναφορά στην ανάπτυξή τους σε συγκεκριμένα πλαίσια.
- Κάθε πεδίο περιλαμβάνει:
- Βασικές αξίες και πεποιθήσεις
 - Ικανότητες και οι συμπεριφορές μέσω των οποίων εκφράζονται
 - Δραστηριότητες και συμπεριλαμβανόμενες δράσεις, γνώσεις και δεξιότητες.

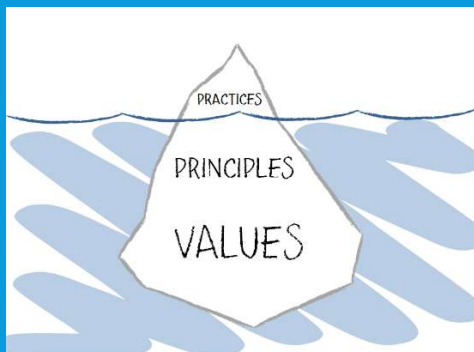
Εικόνα 2. Περιγραφή των πέντε πεδίων του ΠΠΑ



11

11

ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ



- Να παραδίδει πτυχιούχους που είναι αυτόνομοι δια βίου εκπαιδευόμενοι για ασφαλή και αποτελεσματική πρακτική.
- Απόφοιτοι με ισχυρή επαγγελματική ταυτότητα γνωρίζοντας τη μοναδική συμβολή της Αποκατάστασης στην υγεία και την ευημερία των πολιτών.
- Θα έχουν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις αξίες για να εργαστούν αποτελεσματικά με ανθρώπους, οικογένειες, ομάδες και κοινότητες μέσα σε διαφορετικά πλαίσια πρακτικής.

Τμήμα
Εργοθεραπείας

Διμερική Πανεπιστήμιο Θράκης

12

Ομάδα θεραπείας (treatment team)

Οι Ε/θ εργάζονται σε μια ομάδα θεραπείας με άλλους επαγγελματίες
Συνεργάζονται για να μοιραστούν ενημερώσεις, σκέψεις και ιδέες σχετικά με
την πρόοδο ενός πελάτη ή ελλείψεις αυτού



Τα μέλη της ομάδας αναφέρουν σχετικά

- ✓ τυχόν προβλήματα ή θέματα που αντιμετωπίζει ο θεραπευόμενος,
- ✓ αλλαγές στη θεραπεία,
- ✓ διαδικασίες φροντίδας ασθενών / θεραπευόμενων και
- ✓ όλους τους άλλους παράγοντες που θα επηρεάσουν την κατάσταση του πελάτη ή το εξιτηριό του



ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

Ομάδα θεραπείας (treatment team)

Οι Ε/θ εργάζονται σε μια ομάδα θεραπείας με άλλους επαγγελματίες
Συνεργάζονται για να μοιραστούν ενημερώσεις, σκέψεις και ιδέες σχετικά με την πρόοδο ενός πελάτη ή ελλείψεις αυτού



Τα μέλη της ομάδας αναφέρουν σχετικά

- ✓ τυχόν προβλήματα ή θέματα που αντιμετωπίζει ο θεραπευόμενος,
- ✓ αλλαγές στη θεραπεία,
- ✓ διαδικασίες φροντίδας ασθενών / θεραπευόμενων και
- ✓ όλους τους άλλους παράγοντες που θα επηρεάσουν την κατάσταση του πελάτη ή το εξιτηριό του



ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

Διεπιστημονική Ομάδα Θεραπείας

Η ομάδα, συνεδριάζει τακτικά, συνήθως 1-2 φορές την εβδομάδα, για να συζητήσει για τους θεραπευόμενους της.

Τα μέλη της διεπιστημονικής ομάδας, συμπεριλαμβανομένων των Ε/Θ, προσεγγίζουν την κατάσταση ανάλογα με την οπτική του κλάδου στη συνάντηση

Αυτό προωθεί μια πιο ολιστική άποψη για τον θεραπευόμενο και προωθεί μια λεπτομερή ανασκόπηση της κατάστασης του σε σχέση με κάθε κλάδο της υγειονομικής περίθαλψης



ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΡΑΚΗΣ

DEMOCRITUS
UNIVERSITY
OF THRACE

15

Ειδικότητες ομάδας και τι πιστεύουν για την Εργοθεραπεία

Λογοθεραπεία

Η Λογοθεραπεία παρεμβαίνει σε πολίτες που αντιμετωπίζουν δυσκολίες κατάποσης, σίτισης ή ελλείμματα επικοινωνίας

Ένας Λογοθεραπευτής δήλωσε ότι η Ε/Θ υποστήριξε τα προγράμματα σίτισης των θεραπευόμενων:

- ✓ βοηθώντας με τις κατάλληλες θέσεις,
- ✓ τις προσαρμογές αναπηρικών αμαξοιδίων/ καθισμάτων και
- ✓ τον κατάλληλο προσαρμοστικό εξοπλισμό, ατομικά ή σε ομάδες

Ένας άλλος Λογοθεραπευτής δήλωσε ότι "οι ήχοι και οι λέξεις στις οποίες εργαζόμαστε τίθενται σε εφαρμογή / δράση κατά τις παρεμβάσεις της Εργοθεραπείας



ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΡΑΚΗΣ

DEMOCRITUS
UNIVERSITY
OF THRACE

16

Η ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΛΟΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

Η διεπιστημονικότητα ως θεμέλιο της σύγχρονης αποκατάστασης.

Εργοθεραπεία & Λογοθεραπεία: κοινός στόχος, η λειτουργικότητα και ποιότητα ζωής.

Ο άνθρωπος ως ενιαίο σύνολο – όχι άθροισμα δεξιοτήτων.

Occupational Therapy Speech Therapy



17

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

Εστίαση στην ανεξαρτησία και συμμετοχή στις δραστηριότητες ζωής.

Παρεμβάσεις: κινητικότητα, αισθητηριακή ολοκλήρωση, αυτοεξυπηρέτηση, παιχνίδι.

Στόχος: λειτουργική αυτονομία σε πραγματικά περιβάλλοντα.

18

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΛΟΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

Εστίαση στη
λειτουργική
επικοινωνία και στην
κατάποση.

Παρεμβάσεις:
γλώσσα, λόγος,
άρθρωση, κοινωνική
επικοινωνία.

Στόχος:
αποτελεσματική
επικοινωνία και
ασφαλής σίτιση.

ΚΟΙΝΑ ΣΗΜΕΙΑ & ΑΛΛΗΛΕΠΙΚΑΛΥΨΕΙΣ

Στοματική και λεπτή κινητικότητα.

Αισθητηριακή ρύθμιση.

Εκπαίδευση σε δραστηριότητες (π.χ. γεύμα, παιχνίδι, σχολικές
ρουτίνες).

Ενίσχυση εκτελεστικών λειτουργιών.

ΟΦΕΛΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συνεκτικό θεραπευτικό πλάνο.

Καλύτερη επικοινωνία και συνέπεια στους στόχους.

Ολιστική προσέγγιση – ταχύτερη πρόοδος.

Ενδυνάμωση οικογένειας και θεραπευτή.

ΜΟΡΦΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Παράλληλη: ξεχωριστές συνεδρίες με συντονισμό.

Συμπληρωματική: κοινές δραστηριότητες.

Συνεργατική: συν-θεραπεία με κοινούς στόχους (πιο αποτελεσματική μορφή).

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 1: ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Multiprofessional:
κάθε θεραπευτής
δουλεύει ξεχωριστά.

Interprofessional:
εργοθεραπευτής και
λογοθεραπευτής
σχεδιάζουν από
κοινού.

Transprofessional:
συν-θεραπεία, όπου
μοιράζονται ρόλους
μέσα στη συνεδρία.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 1: ΠΑΙΔΙ ΜΕ ΑΥΤΙΣΜΟ

Εργοθεραπεία:
αισθητηριακή
ρύθμιση, λειτουργικές
δεξιότητες.

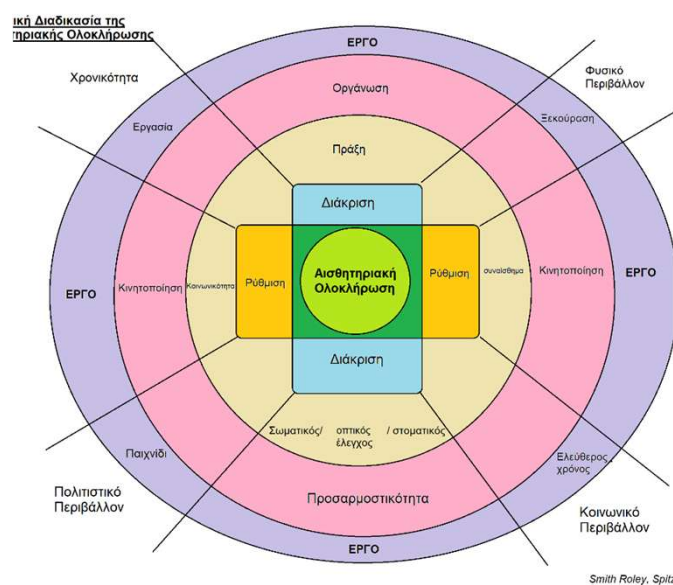
Λογοθεραπεία:
ανάπτυξη
επικοινωνίας και
κοινωνικών
δεξιοτήτων.

Κοινή δράση:
συνεδρίες για
προσοχή, μίμηση,
εναλλαγή σειράς.

ΑΙΣΘΗΤΗΡΙΑΚΗ ΟΛΟΚΛΉΡΩΣΗ

Προσαρμογή από Smith-Roley et al., 1999.

(Σαμψωνίδου, Α., & Βεγκου Σ., Σιαπέρας, Π. 2022).



25

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 2: ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Ομάδα με ιατρό,
φυσικοθεραπευτή,
εργοθεραπευτή,
λογοθεραπευτή.

Στόχος:
αποκατάσταση
κινητικότητας,
επικοινωνίας,
αυτοεξυπηρέτησης.

Κοινό θεραπευτικό
πλάνο, συνεχής
ανατροφοδότηση.

26

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 2: ΕΝΗΛΙΚΑΣ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΕΓΚΕΦΑΛΙΚΟ

Εργοθεραπεία:
εκπαίδευση σε
δραστηριότητες
καθημερινής ζωής.

Λογοθεραπεία:
αποκατάσταση
λόγου, επικοινωνίας
και κατάποσης.

Κοινή παρέμβαση:
σίτιση με ασφαλή
στάση και
λειτουργική
εξάσκηση.

Ειδικότητες ομάδας και τι πιστεύουν για την Εργοθεραπεία

Κοινωνικοί Λειτουργοί

Οι κοινωνικοί λειτουργοί

➤ παρέχουν τα αναγκαία εφόδια για να επιστρέψει ο θεραπευόμενος στο σπίτι

➤ εξυπηρετούν γενικά ως σύνδεσμος μεταξύ του θεραπευόμενου και των εξωτερικών οργανισμών, καθώς και με την οικογένεια ή τις υπηρεσίες

Ένας κοινωνικός λειτουργός δήλωσε ότι η Εργοθεραπεία θα μπορούσε να βοηθήσει έναν ωφελούμενο και μια οικογένεια, πραγματοποιώντας μια κατ'οίκον αξιολόγηση πριν από το εξιτήριο

➤ όσον αφορά στο περιβάλλον του ωφελούμενου και

➤ την ανάγκη για μόνιμο ιατρικό εξοπλισμό

Άλλοι κοινωνικοί λειτουργοί σχολίασαν τη συνεργασία μεταξύ της Εργοθεραπείας και της κοινωνικής εργασίας ως «χρήσιμων» και «δυναμικών σε σχέση με τις ανάγκες του θεραπευόμενου για την επιστροφή στο σπίτι».



Μέλη διεπιστημονικής ομάδας και τι πιστεύουν για την Εργοθεραπεία

Γιατροί

Ένας γιατρός ανέφερε ότι η Ε/Θ παρείχε ευρεία κατανόηση του θεραπευόμενου ως ατόμου

➤ Αυτό επέτρεψε στον γιατρό

- ✓ να αποκτήσει μια πιο ξεκάθαρη εικόνα της ικανότητας του πελάτη
- ✓ να μετακινηθεί σε ένα χαμηλότερο επίπεδο περίθαλψης ή
- ✓ να επιστρέψει στο περιβάλλον του σπιτιού, κατά περίπτωση.

Άλλοι γιατροί ανέφεραν ότι η Ε/Θ βοηθάει τους θεραπευόμενους να «μάθουν ή να ξαναμάθουν από την αρχή» τα καθημερινά έργα και βοηθά τους πελάτες ή τους ασθενείς να συνειδητοποιήσουν ότι μπορούν να ζήσουν τη ζωή ξανά "



ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

29

Ειδικότητες ομάδας και τι πιστεύουν για την Εργοθεραπεία

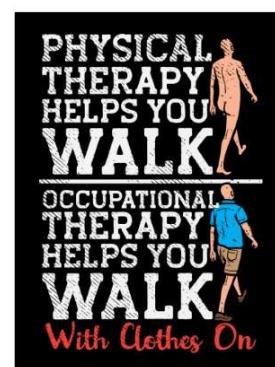
Φυσικοθεραπευτές

Οι φυσικοθεραπευτές βοηθούν τους θεραπευόμενους που δεν έχουν κινητικότητα, έχουν πόνο ή παρουσιάζουν λειτουργικά ελλείμματα



Ένας φυσιοθεραπευτής ανέφερε ότι «δουλεύοντας μαζί με την Ε/Θ εξασφαλίζει ότι οποιοσδήποτε θεραπευόμενος θα είναι σε θέση να είναι όσο το δυνατόν πιο λειτουργικός και ανεξάρτητος. Όταν δουλεύουμε μαζί είναι τέλειο και ο πελάτης είναι αυτός που ωφελείται περισσότερο»

Άλλοι φυσιοθεραπευτές δήλωσαν ότι οι Ε/Θ είναι δημιουργικοί και πρωτότυποι στον τρόπο με τον οποίο εξετάζουν τα θέματα των θεραπευόμενων και πώς να επιλύουν αυτά τα ζητήματα



ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

30

Ειδικότητες ομάδας και τι πιστεύουν για την Εργοθεραπεία

Οι νοσηλευτές



Ο ποικίλος ρόλος της Νοσηλευτικής στη διεπιστημονική ομάδα σχετίζεται με την ειδικότητά τους και το επίπεδο εκπαίδευσης και κατάρτισης

... "Οι Ε/Θ κάνουν τη φροντίδα του ασθενή μου ευκολότερη επειδή οι ασθενείς μαθαίνουν να βοηθούν οι ίδιοι τον εαυτό τους να κάνουν τα τυπικά πράγματα που οι άνθρωποι κάνουν κάθε μέρα όπως το ντύσιμο και το μπάνιο"



ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

31

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ

Κοινό όραμα και στόχοι.

Σεβασμός και κατανόηση των ρόλων.

Αποτελεσματική επικοινωνία.

Υποστηρικτικό πλαίσιο και οργανωτική κουλτούρα.

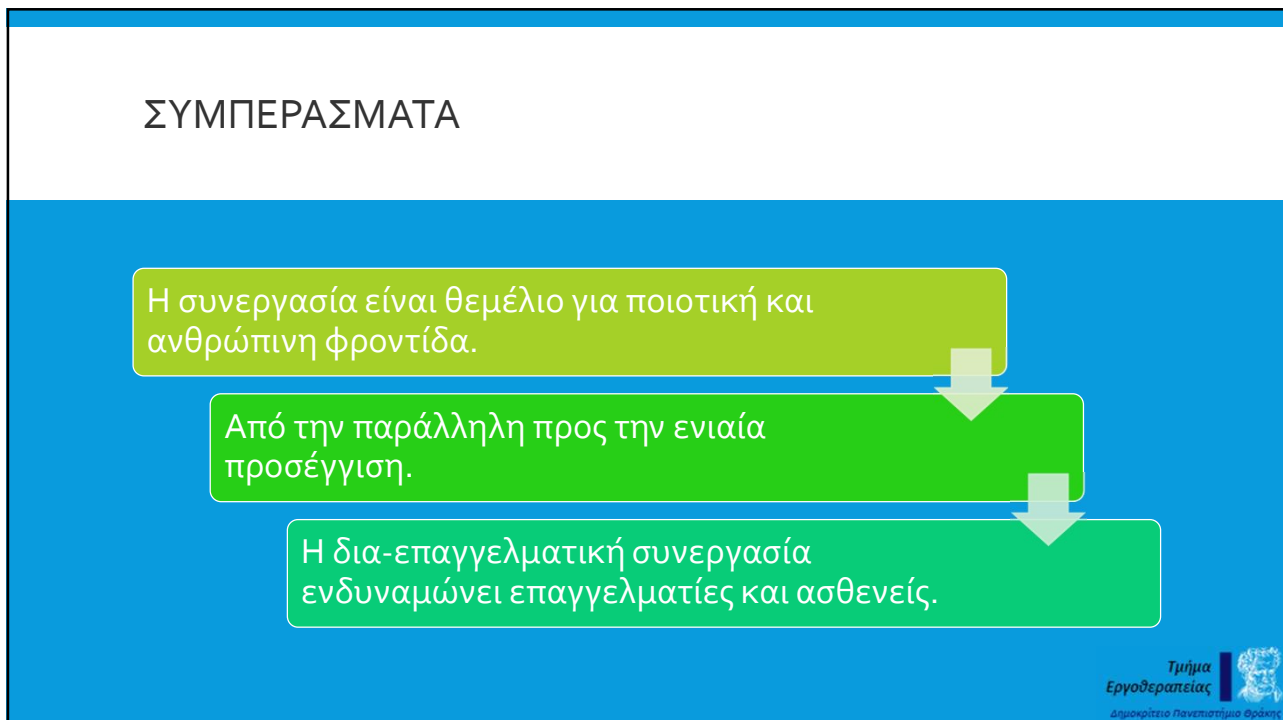
Τμήμα
Εργοθεραπείας
Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης



32



33



34

**Σας ευχαριστώ
πολύ για τη
συμμετοχή σας**